

Kirken dominerer i skolen

Biskopperne blander sig nu i læreruddannelsen. De advarer mod at udskifte faget KLM, 'kristendoms-kundskab, livsoplysning og medborgerskab', med et andet fag, som anbefales af en udviklingsgruppe for en ny læreruddannelse. Hvis faget KLM udskiftes i læreruddannelsen, er der risiko for at kristendom forsvinder ud af skolen, mener biskopperne.

Men måske er det lige, hvad der er brug for – for kirken dominerer i dag i skolen på forskellige mere eller mindre synlige måder.

En skæv undervisning i religion

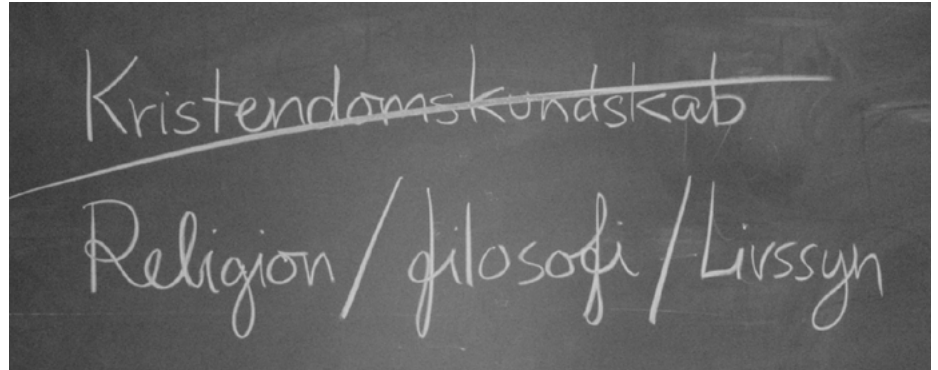
I folkeskolen skal lærernes undervisning i religion handle om 'den danske folkekirkens evangelisk-lutherske kristendom'. Faget hedder ikke 'religion' men 'kristendoms-kundskab' – som i øvrigt i det daglige tit forkortes til 'kristendom'. Først når børnene er over konfirmationsalderen, skal de lære lidt om andre religioner og livssyn. Faktisk skal de det skoleår, hvor kirken holder sin kristne konfirmation, slet ikke have undervisning i religion i skolen. Det ser ud som om, tanken er at religiøs oplæring i folkekirkens kristendom kan erstatte almen og objektiv undervisning om religion.

Bibelhistorie og "filosofi"

Faget kristendoms-kundskab er lige så ensidigt defineret, som navnet antyder. Der skal undervises i tre områder inden det skoleår, hvor kristen konfirmation finder sted. To af dem er underligt enslydende, men helt entydigt kristne nemlig 'bibelske fortællinger' og 'kristendom'. Det sidste undervisningsområde er 'livsfilosofi og etik'. Det lyder umiddelbart alment, men området er beskrevet ud fra en mere eller mindre kristen synsvinkel. Det betyder, at der groft sagt lægges op til, at eleverne finder kristne svar på filosofiske spørgsmål.

AF
THORKILD
SVENDSEN,
TALSPERSON

Mon ikke mange lærere i folkeskolen giver en langt bredere undervisning i religion og livssyn end beskrivelsen af faget 'kristendoms-kundskab' lægger op til? På den anden side er det fristende at tage imod nogle af folkekirkens skoletjenestes gratis tilbud om undervisning, inklusiv gratis ressourcer.

Bedre undervisning i religion

Det er enkelt at beskrive rammerne for et bedre religionsfag. For inspiration kan man blot se på Norge og Sverige, som har en bredere undervisning i religion og livssyn. Man kan også begynde med idealet om, at religionsundervisning bør være objektivt, kritisk og pluralistisk. Det betyder, at alle religion og livssyn på alle klassetrin bør behandles på samme måde, nemlig på et religionsvidenskabelig grundlag og ikke på fx et teologisk grundlag. Kristendommens særstatus i faget bør afløses af en afbalanceret undervisning, hvor elever med andre religioner og livssyn ikke risikerer at blive sat uden for det underforståede kristne fællesskab.

Det er vigtigt, at børnene gennem undervisningen i skolen får kendskab til forskellige livssyn, og at de lærer at kunne forholde sig til religion på en kritisk og saglig måde. I den sammenhæng er filosofi et oplagt redskab til at fremme børnenes kritiske tænkning, refleksion og almene dannelse.

En nyt og bedre fag kunne man kalde 'Religion, filosofi og livssyn'.

Gamle og nye privilegier

Ved nærmere eftersyn har kirken en del privilegier i skolen, som er overraskende, når nu folkeskolen burde være en skole for alle uanset deres religion og livssyn. For det første har kirken ret til at lægge sin religiøse oplæring i skoletiden i forbindelse

med kristen konfirmation. For det andet er der i praksis også en lignende sammenblanding af skoletid og religion, når det handler om den relativt nye såkaldte minikonfirmation, som er kristen religiøs oplæring for børn i 3. eller 4. klasse.

Religion i skoletiden

Før juleferien har folkekirken mange steder det privilegium at holde en julegudstjeneste for hele skolen. Nogle steder kaldes det en 'juleafslutning' og ikke en 'julegudstjeneste', men det er under alle omstændigheder en religiøs begivenhed midt i skoletiden. Der er åbenlyst ikke tale om almindelig undervisning, hvor det vil være naturligt at besøge både kirker og moskeer; for i forbindelse med en julegudstjeneste er der sjældent faglig forberedelse eller opfølgning i kristendoms-kundskab.

I børnehaver og andre dagsinstitutioner er situationen i øvrigt endnu mere broget. Her bliver små børn ved forskellige lejligheder taget med i kirke af pædagoger, selv om små børn i kraft af deres unge alder ikke har nogen chance for at kunne forholde sig kritisk til, hvad de oplever.

Folkeskolens formål i gamle dage var at "danne børnene til gode og retskafne Mennesker i Overensstemmelse med den evangelisk-christelige lære". Faget kristendoms-kundskab lyder på den baggrund som et ekko fra gamle dage. I dag skal skolen være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati. Der er brug for et nyt og bedre religionsfag, hvor kristendom hverken dominerer eller undertrykkes, men behandles sagligt på linje med andre religioner og livssyn.

Vil du være medarrangør til Folketingets Åbning?

Hver første tirsdag i oktober fejrer vi demokratiet, når Folketinget åbner. Siden 2018 har Humanistisk Samfund inviteret alle folketingsmedlemmer til en humanistisk åbningsceremoni, som supplement til gudstjenesten i Christiansborg Slotskirke. Vi har haft et pænt og solidt fremmøde med 20 folketingsmedlemmer til vores ceremonier, og en del er gengangere og anser dette som deres nye tradition.

Vil du være med til planlægge og afholde dette arrangement? Nu går vi i gang med planlægningen af dette års åbningsceremoni, som vil finde sted 4. oktober.

Selve ceremonien indeholder:

Velkommen ved HS forperson
En tale fra en spændende og inspirerende meningsdanner
Sange – både solosang og fællessange med forsanger og pianist
En oplæsning af et kort tekststykke

Vi har brug for medlemmer, der har lyst til at hjælpe med disse opgaver:

1. Finde et tema eller rød tråd for indholdet på dagen
2. Finde sange
3. Finde et tekststykke til oplæsning
4. Finde en spændende meningsdanner
5. Skrive tekststykker om dagen til brug for pressearbejde, taler mv.
6. Være med på dagen til praktiske opgaver

Arbejdet består i at mødes primært på skype, hvor vi taler om arrangementet, fordeler opgaver og følger op. Vi mødes også en enkel gang eller to fysisk for at komme godt i gang med planlægningen. Vi starter som sagt op nu, så første møde vil være inden påske. Derefter tales vi nok ved på skype hver anden uge i 1 time frem til sommerferien, og så starter vi op igen til august, når vi er tilbage fra ferie. Så har du lyst til at bidrage til demokratiets festdag, er nysgerrig og/eller har mod på en eller flere af opgaverne ovenfor, så skriv eller ring til projektleder:

Louise Eff, 61 98 29 18

louiseeff@yahoo.dk

Kom til landsmøde: Lær om religionssatire

Humanistisk Samfund byder velkommen til forsker i religionssatire Dennis Meyhoff Brink som taler til det kommende landsmøde den 12. marts.

Brink forsker i den europæiske religionssatires historie fra det 12. til det 20.

århundrede. Her undersøger han blandt andet religionssatirens formål og greb, hvem satiren er rettet imod og dens samfundsmæssige funktioner - og betydning for det moderne samfund.

Så kom og hør et spændende foredrag til landsmødet. Du kan finde oplysninger om landsmødet [ved at klikke her](#).

Dennis Meyhoff Brink

AF
CHRISTOFFER
MUNCH PAULSEN,
REDAKTØR

“Frivillige efterladte” søges

I dette forår er vi heldige at have 6 aspiranter, der er i gang med uddannelsen til at blive ceremonileder. De vil være uddannet til maj, og kan herefter forestå humanistiske bisættelser, begravelser, mindeceremonier og holde vejledende samtaler. Det er meget heldigt og tiltrængt at vi får disse 6, da vi har stort behov for at være flere ceremoniledere, særligt efter at vores priser er sænket siden januar i år.

Uddannelse afsluttes med en kapelprøve, hvor kursisterne skal forestå en fiktiv humanistisk begravelse. For at prøven kan blive så tæt på virkeligheden som muligt, vil vi gerne i kontakt med nogle medlemmer, som vil stille op til et interview som “fiktive efterladte” i ugen inden kapelprøven.

For at være “fiktiv efterladt” tænker vi, at det skal være en eller to, der selv har oplevet tabet af en person, som er blevet eller kunne være blevet humanistisk begravet. For at man ikke skal genopleve hele tabet af sin kære, er det derfor vigtigt at visse fakta byttes om, at det er et stykke tid siden personen døde, og at man følelsesmæssigt kan holde en vis afstand i denne kunstige, fiktive form at tale om et tidligere nærtstående menneske.

Vi har behov for “fiktive efterladte” til 2 ceremonier i Aarhusområdet og 4 i hovedstadsområdet. Stiller du op til dette, er du naturligvis velkomne til at overvære kapelprøven, som afholdes fredag den 23. februar både i Aarhus og i hovedstadsområdet. Vi kender ikke kapellerne endnu. Hvis du kunne være en af de “fiktive efterladte” må du gerne maile til mig, der er kursusleder. Så ringer jeg og taler nærmere med dig eller jer om det. Mail til omn@hs.dk

Oplev en humanistisk bisættelse

Kapelprøven skal mest muligt være som en virkelig bisættelse. Den skal indeholde sange, digte og musik som passer til afdøde. Der holdes en tale over den afdøde efter en ca. to timers samtale med de efterladte en uges tid inden. Men den afdøde er reelt begravet for længere tid siden. Alle medlemmer er velkomne til at overvære ceremonierne, der foregår som en almindelig bisættelse, og de kan sagtens tage en ven med.

Vi afholder kapelprøver 20. maj både i Aarhus og i området omkring København. Tid og sted kommer i medlemsbladet i maj.

AF
OLE MORTEN
NYGÅRD,
BEGRAVELSES-
GRUPPEN

Skal du med i hovedbestyrelsen?

Landsmødet den 12. marts er lige på trapperne. Her kan medlemmerne møde hinanden, få indsigt i foreningens virke det forgangne år, bidrage til ændringer af vedtægter og høre et spændende foredrag.

En ny bestyrelse skal også stemmes ind, og i år er der flere ledige pladser. Kunne det være noget for dig?

Kirstine Kærn, næstforperson

Jeg synes, bestyrelsesarbejdet er sjovt - til tider hårdt (især i krisetider), men samlet set er det utroligt givende at sætte retningen for foreningens udvikling. Siden jeg blev aktiv for seks år siden, er medlemstallet tredoblet, antallet af konfirmationer mangedoblet, og vi har fået tre fuldtidsansatte. Det har været fantastisk at se vores planer blive ført ud i livet, og det skyldes ikke mindst, at vi er lykkedes med at vækste og professionalisere foreningen. Det arbejde er ikke slut, potentialet er stort – politisk indflydelse, flere medlemmer og flere ceremonier.

Det er muligt at melde sig som kandidat til bestyrelsen til selve landsmødet, selv om datoen for den formelle opstilling er overskredet.

Har du spørgsmål til bestyrelsesarbejdets opgaver, omfang eller andet, kontakt da landssekretæren på tbs@hs.dk eller bestyrelsens forperson Lone Ree Milkær på lrm@hs.dk.

Herunder beskriver nogle af bestyrelsens medlemmer, hvordan det er at være med til at udvikle en forening som Humanistisk Samfund:

Lone Haudrum, kasserer

Det var lidt tilfældigt, jeg blev medlem af hovedbestyrelsen, men det har været og er en stor inspiration og langt mere givende, end jeg havde forestillet mig. Jeg har lært rigtig meget om foreningen – ting som jeg ikke vidste, trods mangeårigt medlemskab og aktive virke i begravelsesgruppen.

Vi har det hyggeligt sammen i HB, og vi arbejder godt sammen. Og så har jeg lært mange flere mennesker at kende i andre kroge af foreningen. Derudover er det spændende for en tid at være meget aktiv i en frivillig forening. Jeg kan kun anbefale at tage et par år eller mere i hovedbestyrelsen.

Da aberne

Digt indsendt af Peter Paaske

Da abernes hænder blev venstre og højre,
Gik arten Homo ind på tribunen.
Men Homo var ikke til at tøjre,
Naturen svarede med torden og lynen.

De før så mægtige og stejle bjerge
Blev sprængt til brokker i tusind stykker.
Rasere naturen, skænde og hæрге.
Planeten led under Homos ulykker.

Så gravede Homo dybt i jorden
Og lænsede fortidens skabte ressourcer,
Forhippet på rigdom, vild og forsoren
Med blikket rettet mod fjerne kurser.

Da satte Homo sejl i vinden
Med roret rettet mod fjerne oceaner,
Og have blev tømt for liv, forinden
At Homo indså de farlige planer.

Før var der liv og røre i vrirmlen
Af fugle der ejede luften alene.
Men så fløj Homo op i himlen,
Naturen segnede, skiftede scene.

Med kemikalier ude af hænde
Kom Homo i tvivl, trods velbegavet?
Og frugtbarheden blev ren elende;
Selv have blev golde som Dødehavet.

Således tømte Homo sin klode
Og søgte længere ud i verden.
Men efter Homos korte periode
Lå kloden øde, forstenet af smerten.

